

„Wchodzenie” i „zamiar” po raz kolejny

7 listopada 2022

Czy kierowca ma ustępować pierwszeństwa pieszemu, który ma dopiero „zamiar” przejścia przez jezdnię przejściem dla pieszych? Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim orzeka - TAK. Ustawodawca w zapisie ustawowym nie zastosował określenia „zamiar” tam czytamy o „wkraczaniu”. I po raz kolejny pojawiają się wątpliwości.

Wchodzący na przejście. 26 maja br. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim VII Wydział Karny (sygn. akt. VII W 135/22 [[kliknij](#)], uzasadnienie) zajmował się wykroczeniem, którego podstawą prawną jest art. 97 kw. Przywołajmy to źródło: „Art. 97. Uczestnik ruchu lub inna osoba znajdująca się na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu, a także właściciel lub posiadacz pojazdu, który wykracza przeciwko innym przepisom ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym lub przepisom wydanym na jej podstawie, podlega karze grzywny do 3000 złotych albo karze nagany.”. W uzasadnieniu wydanego wyroku jest mowa, iż pieszy „wchodzący na przejście ma: „*ma pierwszeństwo przed pojazdem, z wyłączeniem tramwaju. Z tym rozwiązaniem koreluje art. 26 ust. 1 prod, który mówi, że kierujący pojazdem, zbliżając się do przejścia dla pieszych, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność, zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego znajdującego się na tym przejściu albo na nie wchodzącego i ustąpić pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na tym przejściu albo wchodzącemu na to przejście, z zastrzeżeniem ust. 1a.*” Kierująca pojazdem, która nie przepuściła czekającej przed pasami pieszej została ukarana (grzywna w wysokości 200 zł (od 17 września br. to już grzywna w wysokości 1500 zł i 15 tzw. punktów karnych, a jeżeli wykroczenie odbywa się w warunkach recydywy to już nawet może to być 3000 zł) oraz kosztami sądowymi): „**obwiniona mogła i powinna dostrzec poruszanie się pieszej charakterystyczne dla chęci wejścia na przejście dla pieszych.** Warto także podkreślić, iż obwiniona nie mogła nie widzieć (oczywiście gdyby była należycie skupiona na drodze i znakach), że przed przejściem dla pieszych zatrzymał się pojazd nadjeżdżający z przeciwka nie z powodu awarii, a przyczyną tego była chęć przepuszczenia pieszej; stanowić to powinno kolejny wyraźny sygnał do zatrzymania się przed przejściem dla pieszych.” (...)

Zamiar wejścia na przejście. Sędziowie uzasadniali dalej: „Kobieta doszła do przejścia i zatrzymała się patrząc na drugą stronę w którą miała iść i jednocześnie rozglądała się na boki, aby uniknąć wtargnięcia pod nadjeżdżające pojazdy. **Choć piesza nie postawiła nogi na przejściu to uznać należy, że chciała przez nie przejść i oczekiwanie na wejście poprzedzone podejściem do przejścia sąd ocenia jako ruch pieszej wchodzącej na przejście. Należy uznać, że każde zachowanie pieszego zdradzające zamiar wejścia na przejście dla pieszych kierujący pojazdem musi odebrać, jako sytuację „wchodzenia na przejście”.** Wchodzenie należy potraktować jako cały proces, a nie tylko „stawianie nogi”. Idąc dalej można powiedzieć, że gdyby piesza postawiła nogę na przejściu to by już przez nie

„przechodziła”, a nie na nie „wchodziła”, a przepis te sytuacje odróżnia. Oczywiście, gdyby piesza chciała i była bardziej odważna (lub mniej rozważna) to mogła wejść na przejście, bowiem dał jej na to szansę M. B. zatrzymując się przed przejściem. Absurdem jest w takiej sytuacji uznawanie, że skoro piesza czekała, choć chciała wejść na przejście to nie miała pierwszeństwa, a takie pierwszeństwo miałyby gdyby postawiła nogę na przejściu ryzykując potrącenie przez obwinioną; stanowiłoby to karanie pieszej za rozważę i rozsądek, co nie było celem ustawodawcy. Przyjmując takie rozumowanie obwinionej i zaprezentowane przez nią zachowanie (bezrefleksyjny przejazd przez przejście dla pieszych) piesza, nigdy nie weszłaby na jezdnię i nie uzyskała pierwszeństwa, gdyż uniemożliwiłaby jej to jadące pojazdy, których kierujący staliby na stanowisku, iż skoro pieszy nie wszedł na przejście to nie muszą się zatrzymać i ustąpić mu pierwszeństwa. Taka interpretacja przepisów jest pozbawiona racji, została stworzona przez obwinioną i jej męża tylko na potrzeby uniknięcia kary abstrahując od celu art. 26 ust 1 prod, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa pieszym. Świadczy to niestety o nieznajomości bądź niezrozumieniu podstawowych przepisów ruchu drogowego, co jest niebezpieczne, jako że gwarantują one bezpieczeństwo pieszym, którzy w zetknięciu z pojazdami mechanicznym doznają z reguły poważnych obrażeń. Jest dla sądu tym bardziej niezrozumiała, jako że zmianom przepisu art. 13 ust 1a i 26 ust 1 prod towarzyszyła szeroka kampania medialna.” Kierowca, która nie ustąpiła pierwszeństwa pieszej nie przyznała się do winy.

Dyskusja. W maju br. - w trakcie procedowania nowelizowanej ustawy - Prawo o ruchu drogowym - trwała ożywiona dyskusja w trakcie które podnoszono kwestie pierwszeństwa pieszych [[kliknij](#)], w październiku media - przywołując wyrok Sądu Rejonowego z Piotrkowa Trybunalskiego - wróciły do niej. Pojawiły się wątpliwości dotyczące „wchodzenia” i „zamiaru”. Po raz kolejny przywołajmy art. 26, szczególnie zwracamy na ust. 1. Pamiętajmy, iż celem ustawodawcy było tu zapewnienie pieszym bezpieczeństwa i właśnie tak należy rozumieć te przepisy. I kolejna niezwykle ważna kwestia - ostrożności i szczególnej ostrożności - wrócimy do niej. Tymczasem poprosimy o odpowiedzi, sprawdźmy czy rzeczywiście istnieje problem zrozumienia przepisów.

Źródło - Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym

(tekst pierwotny: 1997.98.602; tekst jednolity: 2022.988 ze zmianami: 2022.1002; 2022.1768; 2022.1783)

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. -

Prawo o ruchu drogowym

Art. 26. 1. Kierujący pojazdem, zbliżając się do przejścia dla pieszych, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność, zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego znajdującego się na tym przejściu albo na nie wchodzącego i ustąpić pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na tym przejściu albo wchodzącemu na to przejście, z zastrzeżeniem ust. 1a.

1a. Kierujący tramwajem, zbliżając się do przejścia dla pieszych, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność, zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego

znajdującego się na tym przejściu i ustąpić pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na tym przejściu.

2. Kierujący pojazdem, który skręca w drogę poprzeczną, jest obowiązany ustąpić pierwszeństwa pieszemu przechodzącemu na skrzyżowaniu przez jezdnię drogi, na którą wjeżdża.

3. Kierującemu pojazdem zabrania się:

1) wyprzedzania pojazdu na przejściu dla pieszych i bezpośrednio przed nim, z wyjątkiem przejścia, na którym ruch jest kierowany;

2) omijania pojazdu, który jechał w tym samym kierunku, lecz zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszemu;

3) jazdy wzdłuż po drodze dla pieszych lub przejściu dla pieszych, z zastrzeżeniem art. 33 ust. 6, art. 33a ust. 2 oraz art. 33b ust. 2.

4. Kierujący pojazdem, przejeżdżając przez drogę dla pieszych lub drogę dla pieszych i rowerów, jest obowiązany jechać powoli i ustąpić pierwszeństwa pieszemu.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio podczas jazdy po placu, na którym, ze względu na brak wyodrębnienia jezdni i dróg dla pieszych lub dróg dla pieszych i rowerów, ruch pieszych i pojazdów odbywa się po tej samej powierzchni.

6. Kierujący pojazdem jest obowiązany zachować szczególną ostrożność przy przejeżdżaniu obok oznaczonego przystanku tramwajowego nieznajdującego się przy drodze dla pieszych lub drodze dla pieszych i rowerów. Jeżeli przystanek nie jest wyposażony w wysepkę dla pasażerów, a na przystanek wjeżdża tramwaj lub stoi na nim, kierujący jest obowiązany zatrzymać pojazd w takim miejscu i na taki czas, aby zapewnić pieszemu swobodne dojście do tramwaju lub na drogę dla pieszych lub drogę dla pieszych i rowerów. Przepisy te stosuje się odpowiednio przy ruchu innych pojazdów komunikacji publicznej.

7. W razie przechodzenia przez jezdnię osoby niepełnosprawnej, używającej specjalnego znaku, lub osoby o widocznej ograniczonej sprawności ruchowej, kierujący jest obowiązany zatrzymać pojazd w celu umożliwienia jej przejścia. (jm)

Źródło: Prawo Drogowe